TÜRKİYE VE İNGİLTERE'DE FUTBOL ANTRENÖRÜ YETİŞTİRME
SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILARAK İNCELENMESİ ⁽¹⁾THE COMPARISON OF FOOTBALL COACHING TRAINING SYSTEMS
OF TURKEY AND ENGLANDGülten HERGÜNER¹, Turgay Semih YAŞAR², Çetin YAMAN³, Hacı Mustafa AKGÜL⁴¹⁻³Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Sakarya / Türkiye²⁻⁴Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve
Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Sakarya / TürkiyeORCID ID: 0000-0002-3087-3684¹, 0000-0002-9214-0398², 0000-0002-0888-2154³0000-0002-3264-7015⁴

Öz: Bu çalışmanın amacı Türkiye ve İngiltere'de futbol antrenörlerinin yetiştirilme sistemlerinin mevcut yapısını incelemek, antrenör eğitimleri ve yükseltme kriterlerini karşılaştırarak, her iki ülkenin benzer ve farklı yönlerine dikkat çekilmesini sağlamaktır. Türkiye ve İngiltere'deki futbol antrenörü yetiştirme sistemi ve eğitim programlarının mevcut durumun betimlendiği bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Bu çalışmada karşılaştırmalı eğitim yaklaşımlarından yatay yaklaşımla, sistemlerin ayrı ayrı ve birlikte belirlenen unsurları karşılaştırılarak incelenmiştir. Ayrıca çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak futbol antrenörlüğü alanında uzman görüşü alınmıştır. Araştırma Türkiye ve İngiltere Futbol Federasyonları, eğitim daireleri, Marmara Üniversitesi ve Greenwich Üniversitesi ile sınırlıdır. Federasyon ve eğitim dairelerinden verilen antrenörlük sınıflandırılması, kurs süreleri, kurs ücretleri, kurs eğitim içerikleri, bilgilerine ulaşılarak karşılaştırma yapılmıştır. Üniversitelerin eğitim Programları, bölüm hedefleri ve süreleri karşılaştırılmıştır. Türkiye ve İngiltere federasyonlarıyla yazışmalar yapılmış olup, elde edilen basılı kaynaklar; kitap, bilimsel tez, makaleler ile yönetmelikler değerlendirilmiştir. Futbol antrenörlük kademeleri incelendiğinde Türkiye'de 18 profesyonel, genç, kaleci ve diğ.) farklı kademe verilirken, İngiltere'de 25 (profesyonel, genç, kaleci, uzmanlık) farklı kademe antrenörlük belgesi verildiği tespit edilmiştir. Ülkelerin antrenör yetiştirme sistemi açısından bazı benzerlikleri olmakla birlikte farklılıkların olduğu da tespit edilmiştir. Her iki ülkenin antrenör yetiştirme durumlarındaki farklılıklardan kaynaklı daha iyi antrenör yetiştirilmesine dikkat çekilerek öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye -İngiltere, Futbol, Karşılaştırmalı Antrenör Eğitimi

Abstract: The purpose of this study is to examine the current education structures of football coaches in Turkey and England; compare between the two countries' coaching education and promotion criteria. The study which examined the coaching education structure between Turkey and England used document analysis method, which is one of the qualitative research methods. Programs of football associations and education institutes which teach football coaching in Turkey and England were examined. Besides, the study used semi-structured interviews with specialists in football coaching. The study was limited to Turkey Football Federation, The Football Association, education department, Marmara University and University of Greenwich. A comparison was made between the federations' coaching certificates regarding categorization, institutes, course periods, fees, education contents. Another comparison was made between the education departments' coaching certificates regarding education program, aims of education and departments. Correspondences were made between football associations in Turkey and England and references gathered from both countries were assessed considering the books, theses, articles and regulations. While there are 18 (professional, youth, goalkeeper, etc.) different levels given in Turkey regarding football coaching levels; there are 25 different (professional, youth, goalkeeper, speciality) levels of coaching certificates in England. The results revealed that the two countries had certain similarities as well as differences regarding coaching education model. There were differences in coach education of the two countries and suggestions were made with an emphasis on better education of coaches.

Key Words: Turkey-England, Football, Comparative Coach Training

Doi: 10.17363/SSTB.2018.29.10

- (1) **Sorumlu Yazar:** Gülten HERGÜNER, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Medeniyet Spor Bilimleri Fakültesi, Sakarya / Türkiye, herguner@sakarya.edu.tr, **Geliş Tarihi / Received:** 30.10.2018, **Kabul Tarihi / Accepted:** 27.12.2018, **Makalenin Türü:** Type of article (Araştırma – Derleme - Literatür / Research – Compilation - Literature) **Çıkar Çatışması / Conflict of Interest:** Yok / None **Etik Kurul Raporu/ Ethics Committee:** Yok / None

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim - Kasım - Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

GİRİŞ

Futbol farklı kültürel, din, ırk, ekonomik ve sosyal yapılardan kişilerin bir araya geldiği ortamıdır (Cengiz, ve diğ., 2012: 66). Dünya tarihinin gelişim sürecinde pek çok spor insanları etkisi altına almasına rağmen hiçbir spor branşı futbol kadar popüler olmamıştır. Bu ilgi 21. yy. dan itibaren futbolu büyük bir ticari kapasiteye ve endüstriye ulaştırmıştır (Ongan ve Demiröz, 2010: 32). Futbol birçok toplumun ilgi odağını oluşturarak seyirci potansiyelinin ve katılımının en yüksek olduğu spor dalı haline gelmiştir. Futbola karşı halkın artan ilgisi nedeniyle, önemli bir takipçi kitlesi yaratılmıştır, finansal değeri arttırılmıştır ve birçok araştırmaya konu olan güçlü, duygusal bir yaklaşım oluşturulmuştur (Dawson ve diğ., 2000: 399). Bu nedenle futbolun gerek öğretiminde gerekse niteliğinin yükseltilmesinde futbol antrenörleri önemli sorumluluk taşımaktadır (İmamoğlu, diğ., 1996: 75-84).

Futbol antrenörlerinin görevleri başlıca; sporcuyu teknik ve taktik yönden yetiştirmek ve gelişimini sağlamak, spor faaliyetlerine hazırlamak, sporcunun potansiyelini arttırmak için okul, kulüp ve çevrede araştırma yapmak, günlük, haftalık, aylık ve yıllık çalışma programlarını hazırlamak, spor branşıyla ilgili iç ve dış yayınları takip etmek, spor dalı ile ilgili kurs, seminer ve eğitim faaliyetlerine katılmaktır (G.S.G.M., 2002). Futbolun yaygın etkisinden dolayı Türkiye’de ve dünyanın

hemen hemen her ülkesinde en fazla sporcuya temafta bulunan antrenör grubu futbol antrenörleridir. Bu sebeple futbol antrenörlerinin niteliğinin ve eğitim kalitesinin yükseltilmesi amacıyla futbolda dünyanın en köklü ülkelerinden biri olan İngiltere’nin futbol eğitim programı karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Karşılaştırmalı eğitim “Farklı kültürlerde ve ülkelerde iki veya daha fazla eğitim sistemini teorik ve pratik anlamda farklılıkları ve benzerlikleri ile inceleyen bir araştırma alanıdır” şeklinde tanımlanmaktadır (Türkoğlu, 1984: 18). Eğitim sistemlerinin karşılaştırılmasında, kapsamı ve niteliği belirleyen bazı dış faktörler bulunmaktadır (Tokgöz, 2017: 34). Bu faktörler iki ana kategori altında doğal ve sosyal faktörler altında incelenebilirken Ültanır’a (1994) göre doğal faktörler, coğrafi faktörlerdir. Sosyal faktörler ise; demografik, ırk, dil, din, politik ve ekonomik faktörler olmak üzere, altı alt kategoriye ayrılmaktadır. Bu araştırmada Türkiye ve İngiltere futbol antrenörlük sistemleri incelenirken belirtilen dış faktörler dikkate alınmıştır.

Karşılaştırmalı eğitimde son zamanlarda teorik sistemcilerin saha araştırması ve (area studies) problem inceleme (problem approach) yaklaşımları kullanılır. Karşılaştırmalı eğitimde ele alınan bir yaklaşımda, karşılaştırmalacak bölgeler ve sistemler arasında aynılıklar (Kongruenz), benzerlikler (Affinität) ve farklılıklara (Diskrepanz) dikkat edilir. Karşılaş-

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences
October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

tırma yapılırken de, ele alınan problemi tarihi gelişim içinde yorumlama, fonksiyonel analizini yapma, sayısal verilerini toplama, sonra tekrar sentezci yorumlara gitme tarzında bir yol izlenir (Holmes, 1981: 45).

Beden eğitimi ve sporda ise karşılaştırmalı eğitimin amacını; “eğitimin çeşitli alanlarında olduğu gibi beden eğitimi ve sporda da, en az iki ve daha fazla ülkenin eğitim sistemini değerlendirirken beden eğitimi ve spor pençeresinden bakarak, benzerlik ve farklılıkları belirlemektir. Ayrıca mevcut yapının güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymak, merak edilen sorulara ve sorunlara dikkat çekmek, sonuca göre çözüm amaçlı önerilerde bulunarak hem genel eğitim hem de Beden eğitimi ve sporda kalitenin arttırılmasına katkı sağlamaktır” şeklinde ifade etmiştir (Hergüner ve diğ., 2016: 800)

Dünyada futbolun beşiği olarak bilinen İngiltere son yıllarda sportif anlamda futbolda başarıyı yakalamakta güçlük çekmektedir. Bu durumu giderilmesi için İngiltere Futbol Federasyonu 2016 yılından itibaren Almanya, İspanya, İtalya ve İskoçya gibi ülkelerden destek alarak yeni (Four Corner) futbol sistemini tasarlamıştır. Türkiye’deki futbol antrenörlük sistemi incelendiğinde mevcut yapıda bir futbol sistemi veya ülkeye özgü bir futbol karakteri ve buna benzer bir yapılanma bulunamamıştır. Bu çalışmada Türkiye’de mevcut futbol antrenörlük sistemine bir kalkın-

ma planı oluşturma amacı taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı Türkiye ve İngiltere’de futbol antrenörlerinin yetişme modellerinin mevcut yapısını olumlu ve olumsuz yönleriyle aynılıkları, benzerlikleri ve farklılıkları karşılaştırarak, her iki ülke adına önerilerde bulunmaktır.

Türkiye’de Futbol Antrenörlüğü Sistemi ve Mevcut Durum

Türkiye’de futbol antrenörü yetiştirme görevini, Türkiye Futbol Federasyonu ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulları veya Spor Bilimleri Fakültelerinin antrenörlük bölümleri üstlenmektedir. Türkiye futbol antrenörlüğü incelendiğinde profesyonel ve genç takım antrenörlük kademeleri (6), Kaleci antrenörlüğü (2), Teknik direktörlük (1) ve uzmanlık belgeleri (7) olmak üzere 18 farklı belge verilebilir (Web-1). Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulları ve Spor Bilimleri Fakülteleri’nin antrenörlük bölümlerinde 2 dönem futbol uzmanlık dersi tamamlayan 4. Sınıf öğrencileri mezun olduklarında, TFF Grossrouts C lisansı (2.kademe) almaya hak kazanır (Web-2).

İngiltere’de Futbol Antrenörlüğü Sistemi

İngiltere’de futbol antrenörü yetiştirme görevini ise, İngiltere Futbol Federasyonu, şehir federasyonları, Spor Bilimleri Fakülteleri ve üniversitelerin futbol antrenörlüğü bölümleri üstlenmektedir. İngiltere futbol antrenörlü-

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim - Kasım - Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

ğü kademeleri incelendiğinde temel antrenörlük kademeleri (5), Kaleci antrenörlüğü (4), Genç takım antrenörlüğü (8) ve özellikli antrenörlükler (8) olmak üzere 25 farklı kademe antrenörlük belgesi verilebilir (Web-3) İngiltere’de üniversitelerin futbol antrenörlüğü bölümlerinde 6 dönem ders tamamlayan öğrenci mezun olduğunda UEFA B Lisans (3. Kademe) almaya hak kazanır (Web-4).

YÖNTEM

Araştırmanın hedefi Türkiye ve İngiltere’de mevcut futbol antrenörü yetiştirme sisteminin durum analizini yapmak, benzer ve farklı yönlerini ortaya çıkarmak ayrıca söz konusu iki ülke adına mevcut durumun iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktır. Türkiye ve İngiltere’deki futbol antrenörü yetiştirme sistemini inceleyen bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılarak, Türkiye ve İngiltere’deki futbol federasyonlarının ve futbol antrenörlüğü veren eğitim kurumlarının programları incelenmiştir. Araştırma Türkiye Futbol Federasyonu ve İngiltere Futbol Federasyonu ile ayrıca eğitim dairelerinde incelenmiş olan Marmara Üniversitesi ve Greenwich Üniversitesi ile sınırlıdır. Araştırmacı tarafından eğitim daireleri belirlenirken kolayda örnekleme yöntemine başvurulmuştur. Federasyonlar bünyesinde verilen antrenörlük belgelerinde; antrenörlük sınıflandırılması, antrenörlük belgesi veren kurumlar, kurs süreleri, kurs ücretleri, kurs

eğitim içerikleri bilgilerine ulaşılarak karşılaştırma yapılmıştır. Eğitim dairelerinde verilen futbol antrenörlük belgelerinde; eğitim programı, eğitim ve bölüm hedefleri süreleri karşılaştırılmıştır.

Bu araştırma karşılaştırmalı eğitim yaklaşımlarından yatay yaklaşımda, sistemlerin ayrı ayrı ve birlikte belirlene unsurları karşılaştırılarak incelenmiştir. Ayrıca bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme kullanılarak futbol antrenörlüğü alanında uzman görüşü alınmıştır. Türkiye ve İngiltere futbol federasyonlarıyla yazışmalar yapıp, ilgili ülkeden elde edilen kaynaklar uzman tarafından çevrilerek aktarılmıştır. Türkiye ve İngiltere’ye ilişkin verilerin toplanmasında basılı kaynaklardan, tezlerden, makalelerde yönetmeliklerden ve futbol alanında uzman antrenörlerin görüşlerinden yararlanılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde Türkiye ve İngiltere futbol federasyonları tarafından verilen futbol antrenörlük kurslarının; antrenörlük sınıflandırılması, antrenörlük belgesi veren kurumlar, kurs süreleri, kurs ücretleri, futbol antrenörlük eğitim programları karşılaştırılıp tablolar halinde aktarılmıştır. Dahası, eğitim daireleri tarafından verilen antrenörlüklerde, Marmara Üniversitesi’nin antrenörlük bölümü (Futbol Uzmanlık), Greenwich Üniversitesi’nin futbol antrenörlüğü bölümü, eğitim programı,

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

eğitim süreleri ve bölüm hedefleri ile sınırlandırılarak karşılaştırılmıştır.

Tablo 1. Türkiye ve İngiltere Futbol Antrenörlük Kademeleri Karşılaştırması

Türkiye	İngiltere
UEFA PRO Lisanslı Antrenör	UEFA Pro Lisans 5.Seviye Futbol Antrenörlüğü
UEFA A Lisanslı Antrenör	UEFA A Lisans 4.Seviye Futbol Antrenörlüğü
UEFA B Lisanslı Antrenör	UEFA B Lisans 3.Seviye Futbol Antrenörlüğü
TFF Grassroots C Lisanslı Antrenör	2.Seviye Futbol Antrenörlüğü
TFF Grassroots Gönüllü Lideri	1.Seviye Futbol Antrenörlüğü

Tablo 1 incelendiğinde Türkiye ve İngiltere futbol antrenörlük kademeleri karşılaştırılmasında aynılık görülmektedir.

Tablo 2. Türkiye ve İngiltere Futbol Antrenörlük Belgesi Veren Kurumların Karşılaştırması

Türkiye	İngiltere
UEFA PRO Lisanslı Antrenör (TFF)	UEFA Pro Lisans 5.Seviye Futbol Antrenörlüğü (The FA)
UEFA A Lisanslı Antrenör (TFF)	UEFA A Lisans 4.Seviye Futbol Antrenörlüğü (The FA)
UEFA B Lisanslı Antrenör (Şehir Federasyonları)	UEFA B Lisans 3.Seviye Futbol Antrenörlüğü (Şehir Federasyonları)
TFF Grassroots C Lisanslı Antrenör (Şehir Federasyonları)	2.Seviye Futbol Antrenörlüğü (Şehir Federasyonları)
TFF Grassroots Gönüllü Lideri (Şehir Federasyonları)	1.Seviye Futbol Antrenörlüğü (Şehir Federasyonları)

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

*TFF: Türkiye Futbol Federasyonu ** The-FA: İngiltere Futbol Federasyonu

Tablo 2 incelendiğinde Türkiye ve İngiltere futbol antrenörlük belgesi veren kurumların karşılaştırılmasında farklılıklar bulunmamaktadır. Türkiye’de futbol antrenörlük belgesi

veren kurumların ilk üç kademesinin TFF tarafından verilirken aynı şekilde İngiltere’de 3. Seviyeye kadar olan futbol antrenörlük belgelerinin İngiltere Futbol Federasyonu tarafından belirlenmiş şehir federasyonları vermektedir.

Tablo 3. Türkiye ve İngiltere Futbol Antrenörlük Kursu Süreleri Karşılaştırılması

Türkiye	İngiltere
UEFA PRO Lisanslı Antrenör (360 saat)	UEFA Pro Lisans 5.Seviye Futbol Antrenörlüğü (245 saat)
UEFA A Lisanslı Antrenör (180 saat)	UEFA A Lisans 4.Seviye Futbol Antrenörlüğü (144 saat)
UEFA B Lisanslı Antrenör (120 saat)	UEFA B Lisans 3.Seviye Futbol Antrenörlüğü (72 saat)
TFF Grassroots C Lisanslı Antrenör (60 saat)	2.Seviye Futbol Antrenörlüğü (144 saat/73 saat rehberlik eğitimi)
TFF Grassroots Gönüllü Lideri (12 saat)	1.Seviye Futbol Antrenörlüğü (43 saat/33 saat rehberlik eğitimi)

Tablo 3 incelendiğinde Türkiye ve İngiltere futbol antrenörlük kurs sürelerinde bazı farklılıklar bulunmaktadır. İngiltere Futbol Federasyonlarının 1. ve 2. seviye kurslarında 1. seviyede 33 saat rehberlik eğitimi, 2. seviyede 73 saat rehberlik eğitimi verilmesi süre bakımından farklılığın kaynağını İngiltere le-

hine oluşturmaktadır. Dahası Türkiye Futbol Federasyonu’nun 3., 4., 5. seviye antrenörlük kurs süreleri İngiltere Futbol Federasyonu ile yatay karşılaştırıldığında süre bakımından farklılığın kaynağı Türkiye lehine oluşmaktadır.

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Tablo 4. Türkiye ve İngiltere Futbol Antrenörlük Kursu Ücretleri Karşılaştırılması

Türkiye	İngiltere
UEFA PRO Lisanslı Antrenör (6611 Euro)	UEFA Pro Lisans 5.Seviye Futbol Antrenörlüğü (9897 Euro)
UEFA A Lisanslı Antrenör (1305 Euro)	UEFA A Lisans 4.Seviye Futbol Antrenörlüğü (3652 Euro)
UEFA B Lisanslı Antrenör (1074 Euro)	UEFA B Lisans 3.Seviye Futbol Antrenörlüğü (777 Euro)
TFF Grassroots C Lisanslı Antrenör (198 Euro)	2.Seviye Futbol Antrenörlüğü (444 Euro)
TFF Grassroots Gönüllü Lideri (38 Euro)	1.Seviye Futbol Antrenörlüğü (111-166 Euro)

Tablo 4 incelendiğinde Türkiye ve İngiltere’de futbol antrenörlük kurs ücretlerinin farklılık görülmektedir. Türkiye ve İngiltere arasındaki Avrupa İstatistik Ofisi (2018) verilerine göre İngiltere asgari ücreti: 1463 Euro iken Türkiye’de asgari ücret: 380 Euro’dur. 1. Seviye futbol antrenörlük kurs ücreti Türkiye’de asgari ücretin %10’una denk geli-

yorken 5. Seviye futbol antrenörlük kurs ücreti asgari ücretin % 1739’una denk gelmektedir. 1. Seviye futbol antrenörlük kurs ücreti İngiltere’de asgari ücretin 7,5’ine denk geliyorken 5. seviye futbol antrenörlük kurs ücreti asgari ücretin % 682’sine denk gelmektedir. Tablo 4 incelendiğinde ortaya çıkan fark İngiltere lehinedir.

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Tablo 5. Türkiye Futbol Antrenörlük Kursları Eğitim Programı

Türkiye	Antrenman bilgisi Teknik, Taktik
UEFA PRO Lisanslı Antrenör	Antrenman planlaması Fizik kondisyon Anatomi, Fizyoloji Oyun kuralları
UEFA A Lisanslı Antrenör	Beslenme Spor sakatlıkları ve ilk yardım Spor ve gelişim psikolojisi
UEFA B Lisanslı Antrenör	Maç ve antrenman gözlem ve değerlendirme Antrenör görev ve sorumlulukları Performans Yönetimi, Liderlik
TFF Grassroots C Lisanslı Antrenör	
TFF Grassroots Gönüllü Lideri	

Tablo 6. İngiltere Futbol Antrenörlük Kursları Eğitim Programı

İngiltere	Oyun kuralları İngiltere futbol sistemi (England DNA) İngiltere futbol sistemi (4 Corner)
UEFA Pro Lisans 5.Seviye Futbol Antrenörlüğü	Antrenör görevleri, felsefesi ve sporcu psikolojisi, spor sosyolojisi Özgüven, Motivasyon, Davranış geliştirme, Hataları
UEFA A Lisans 4.Seviye Futbol Antrenörlüğü	Yönetme Taktik, Strateji, Antrenman Bilgisi Antrenman Planlaması (Action Plan)
UEFA B Lisans 3.Seviye Futbol Antrenörlüğü	İletişim, Futbol İşletmesi ve Finans, Medya Yönetimi Performans Yönetimi, Liderlik Spor Sakatlıkları ve İlk Yardım
2.Seviye Futbol Antrenörlüğü	
1.Seviye Futbol Antrenörlüğü

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Tablo 5. ve 6. beraber incelendiğinde Türkiye ve İngiltere futbol antrenörlük kurslarının eğitim programlarında bazı farklılıklar bulunmaktadır. İngiltere Futbol Federasyonu eğitim programının Türkiye Futbol Federasyonu eğitim programına göre daha geniş kapsamlı

olduğu yorumu yapılabilir. Dahası İngiltere Futbol Federasyonu tarafından verilen futbol antrenörlük kursları; England DNA, 4 Corner Model gibi kurs programları içermektedir (Web-5).

Tablo 7. Marmara Üniversitesi Antrenörlük Bölümü (Futbol Uzmanlık) ve Greenwich Üniversitesi Futbol Antrenörlük Bölümü Eğitim Programı ve Süresi Karşılaştırılması

Marmara Üniversitesi Antrenörlük Bölümü (Futbol Uzmanlık) (1 yıl)	Greenwich Üniversitesi Futbol Antrenörlüğü Bölümü (3yıl)
Antrenörlük Bölümü Temel Dersleri(Zorunlu)	Antrenörlük Bölümü Temel Dersleri
Futbolda Taktiğin yeri,önemi ve çeşitleri.	Fonksiyonel Anatomi
Futbolda taktik uygulama prensipleri ve yaş gruplarına göre taktik eğitimi	İnsan Psikolojisi
Futbolda oyun içerisindeki taktik uygulamalar ve takım taktikleri	Egzersiz ve Sporun Fizyolojisi
Savunmaya yönelik takım taktikleri. Alan ve adam savunması	Araştırma metotları
Ofsayt taktiği	Spor Psikolojisine Giriş
Savunma anlayışında şok pres uygulamaları	Futbol Antrenörlüğüne Giriş
Savunmada standart pozisyonlar	Fonksiyonel Anatomi ve Biyomekanik
Güçlendirilmiş savunma	Spor ve Egzersiz Psikolojisi
Oyun Taktikleri	Antrenman ve Test Egzersizleri
	Araştırma Metotları
	Spor ve Egzersiz Beslenmesi
	Futbol Bilimi
	Kas Fizyolojisi ve Antrenman
	Hareketin Bozuklukları ve Hareketin Kontrolü
	Gelişmiş Egzersiz Psikolojisi
	Sporda Beslenme ve Egzersiz Uygulamaları
	Spor Sakatlıklarını Önleme ve Rehabilitasyon
	Sporda Güncel Olaylar

Tablo 7’de Türkiye ve İngiltere’deki eğitim dairelerinin en üst düzey futbol antrenörlük eğitim programları ve süreleri incelenmektedir. Türkiye’de eğitim dairelerinde verilen en üst seviye futbol antrenörlük eğitimi(futbol uzmanlık) 1 yılda tamamlanabiliyorken

İngiltere’de eğitim dairelerinde verilen en üst seviye futbol antrenörlük eğitimi(futbol antrenörlük bölümü) 3 yılda tamamlanmaktadır. İngiltere’de eğitim dairelerinde verilen futbol antrenörlük eğitim(futbol antrenörlük bölümü) programı, İngiltere’de eğitim daire-

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

lerinde verilen futbol antrenörlük eğitimi ile

Türkiye karşılaştırıldığında eğitim programı süresi İngiltere lehinedir.

Tablo 8. Marmara Üniversitesi Antrenörlük Bölümü (Futbol Uzmanlık) ve Greenwich Üniversitesi Futbol Antrenörlük Bölüm Hedefleri Karşılaştırılması

Marmara Üniversitesi Antrenörlük Bölümü (Futbol Uzmanlık)	Greenwich Üniversitesi Futbol Antrenörlüğü Bölümü
Futbolda oyun taktiğine yönelik tedbirleri alma ve uygulama	Futbol antrenörlüğü, spor bilimleri ve performans analizi alanında akademik ve pratik bilgi sağlamak
Futbolda savunma anlayışında taktik uygulamaları bilme	Psikoloji, fizyoloji, anatomi, biyomekanik, spor beslenmesi ve antrenörlükte pratik ve teorik bilgiyi geliştirmek
Futbolda hücum anlayışında taktik uygulamaları bilme	Futbol oyuncularının antrenörlüğünde ve değerlendirilmesinde çalışanlar ile pratik yaparak, tecrübe kazanımı sağlamak
Futbolda taktik uygulama prensiplerini bilme ve yaş gruplarına göre uygulama	Kendini ifade etme, bağımsız öğrenme ve profesyonel yaşantı yolu sağlar
Futbolda taktik öğretimi ile ilgili kavramları bilme ve uygulama	

Tablo 8 incelendiğinde Marmara Üniversitesi antrenörlük bölümü (futbol uzmanlık) ile Greenwich Üniversitesi futbol antrenörlüğü bölüm hedefleri arasında farklılıklar bulunmaktadır. Marmara Üniversitesi'nin antrenörlük bölümü hedeflerinde futbol taktik bilgisine ağırlık verilirken, Greenwich Üniversitesi futbol antrenörlük bölümü hedeflerinde antrenörlükle ilgili pratik, teorik bilgi ve uygulama imkânı bulunmaktadır.

TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde literatüre dayalı bilgilerden elde edilen sonuçların yorumlanması ve tartışılmasına yer verilmiştir. İngiltere ve Türkiye'nin futbol antrenörü yetiştirme modeli; antrenörlük sınıflandırılması, antrenörlük belgesi veren kurumlar, kurs sürele-

ri, kurs ücretleri ve kurs eğitim programları karşılaştırılmıştır. Ayrıca Türkiye ve İngiltere'deki eğitim dairelerinde futbol antrenörü yetiştirme sistemini incelemek için Marmara Üniversitesi antrenörlük bölümü ile Greenwich Üniversitesi futbol antrenörlüğü bölümü; eğitim süresi, eğitim program içeriği yönünden karşılaştırılmıştır.

Türkiye ve İngiltere'de Federasyonlar Bünyesinde Verilen Futbol Antrenörlük Sistemi Hakkında Literatür Değerlendirmesi

Türkiye ve İngiltere'de futbol antrenörlük sınıflandırılması karşılaştırıldığında söz konusu iki ülke JIRA konvansiyonuna üye olması sebebiyle antrenörlük sınıflandırılması açısından bir fark bulunmamaktadır (Balyan, 2018:

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

365). UEFA JIRA konvansiyonuna üye olan ülkelerde futbol antrenörlük belgesi denkliği sağlanması amacıyla Türkiye ve UEFA JIRA konvansiyonuna üye olan tüm ülkelerde futbol antrenörlük kurs kademeleri benzer şekildedir (Web-6). Türkiye ve İngiltere’de futbol antrenörlük belgesi veren kurumlar karşılaştırıldığında Türkiye ve İngiltere’de antrenörlük belgesi veren kurumların benzerlik gösterdiği görülmektedir. Söz konusu benzerliğin sebebi her iki ülkenin UEFA JIRA Konvansiyonu’na üyeliğinden kaynaklanmaktadır.

Türkiye ve İngiltere’de futbol antrenörlük kurs süreleri farklılık göstermektedir. Türkiye ve İngiltere’de futbol antrenörlük kurs ücretleri karşılaştırıldığında her iki ülke arasında farklılık görülmektedir. Söz konusu farklılık İngiltere ve Türkiye ekonomik durumundan kaynaklandığı düşünülmektedir. Asgari ücret ve kişi başına düşen senelik gelir her iki ülkede Euro cinsine çevrilmiş, kademeler kendi içlerinde asgari ücretin yüzdesi olarak değerlendirilmiştir.

Türkiye ve İngiltere’de futbol federasyonları tarafından verilen futbol antrenörlük kurslarının eğitim programları karşılaştırıldığında farklılıklar görülmektedir. Türkiye futbol antrenörlük sistemi eğitim programı İngiltere futbol antrenörlük sistemi eğitim programı ile karşılaştırıldığında, İngiltere Futbol Federasyonu’nun England DNA projesi, futbol antrenörlük eğitim programında farklılığı

oluşturmaktadır. İngiltere Futbol Federasyonu England DNA’yı “ İngiltere kimliğini gelecek için tanımlama” amacı olan bir strateji ve görüşüdür (Web-3) ve futbolda dünya çapında oyuncu ve antrenör yetiştirme yaklaşımının başlangıç noktasıdır (Ashworth, 2014: 14). İngiltere EDNA sistemi, futbol antrenörleri ve oyuncular için kişisel ve organizasyonel 5 temel faktör üzerine kurulmuştur, bu 5 temel faktör “How we are, How we play, How we coach, The future England Player, How we support” olarak tanımlanmaktadır (Neocleous, 2017: 5). İngiltere’de 2016 yılında Almanya, İtalya, İspanya ve İskoçya ile işbirliği yapılarak, oyuncular, ulusal antrenörler, profesyonel takım antrenörleri ve antrenör eğitmenleri için geliştirilen bu sistemin amacı, gelecek için İngiltere kimliğini belirleme, iletişimi arttırmak, oyuncular için gelişim planlarını açıkça belirlemek, takımlarda ülke boyunca tutarlı futbol yaklaşımı sergilemesidir (Web-4). Türkiye’de futbol antrenörlüğü ve futbol gelişimi konusunda araştırmalar sonucu sistematik bir yapılanma bulunmamıştır.

Türkiye ve İngiltere’de Eğitim Daireler Bünyesinde Verilen Futbol Antrenörlük Sistemi Hakkında Literatür Değerlendirmesi

Türkiye ve İngiltere’de eğitim dairelerinde verilen futbol antrenörlük eğitimi, eğitim süresi, eğitim programı ve bölüm hedefleri

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

karşılaştırmasında Marmara Üniversitesi ve Greenwich Üniversitesi arasında süre ve eğitim programları bakımından farklılıklar olduğu görülmüştür. Türkiye’de eğitim dairelerinde futbol antrenörlüğü eğitimi Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu veya Spor Bilimleri Fakültelerinin antrenörlük bölümlerinde olan 2 dönem(1yıl) süreyle futbol uzmanlık programı olarak verilmektedir (Web-7). İngiltere’de eğitim dairelerinde futbol antrenörlüğü eğitimi üniversitelerin özel futbol antrenörlük bölümlerinde 6 dönem (3yıl) süreyle verilmektedir (Web-8). Ayrıca İngiltere’de üniversitenin bulunduğu şehire bağlı profesyonel futbol takımı ile bağlantı kurularak, öğrencilere öğrenim sürecinde veya sonunda staj eğitimi verilmektedir. Türkiye’de futbol antrenörlük eğitim programlarında staj uygulanmamaktadır.

SONUÇ

Türkiye ve İngiltere’de futbol antrenörlerinin yetiştirme stilleri federasyonlar ve eğitim daireleri bünyesinde karşılaştırılıp, söz konusu iki ülkenin futbol federasyonlarının UEFA JIRA Konvansiyonu’na üye olması sebebiyle aralarında, antrenörlük kademeleri arasında bir fark bulunmamaktadır. Bu farkın sebebi UEFA JIRA Konvansiyonu’na üye olan ülkelerin eşit şartlarda antrenörlük belgesine sahip olması ve bu konvansiyona üye olan ülkelerde belgenin denkliğinin sağlanmak istenmesidir. Fakat İngiltere Futbol Federasyonlarından alınan antrenörlük kurslarında, kurs süreleri,

kurs ücretleri ve eğitim programı açısından fark olduğu gözlemlenmektedir. İngiltere’nin 2016 yılından sonra Almanya, İtalya, İspanya ve İskoçya ile birlikte geliştirdiği yeni futbol antrenörlük sistemi eğitim programındaki farkın ana kaynağıdır.

Türkiye ve İngiltere’de eğitim dairelerinde verilen antrenörlük eğitimlerinde ülkelerin eğitim sistemlerinde fark olduğu görülmüştür. İngiltere’de temel bilimler alanında genel eğitim görüldükten sonra GSCE sertifikasına sahip olan öğrenciler tercih etmiş olduğu futbol antrenörlüğü alanında 3 yıl futbol antrenörlüğü branşına özgün eğitim alabiliyorken, Türkiye’de futbol branşının antrenörlüğüne ilişkin en üst seviye eğitim bir yılda futbol uzmanlık programı ile alınabilmektedir. Ayrıca Türkiye’deki eğitim dairelerinde futbol antrenörlük belgesine sahip olmak için 3 yıl antrenörlük eğitimi alan birey 1 yıl futbol uzmanlık dersi ile tamamladığı lisans dönemi sonunda Grassroots C lisansı almaya hak kazanıyorken, TFF tarafından 60 saatlik bir kurs dönemiyle aynı derecede lisansa sahip olunmaktadır. Türk futbolu adına bu problemin düzeltilmesi için, TFF ile eğitim daireleri ortak bir hedef doğrultusunda ilerleyecek yeni futbol antrenörlük eğitim programları hazırlanması önerilebilir.

Eğitim sürecinin sıkıştırılmasının eğitim niteliğini olumsuz yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Türkiye’nin eğitim dairelerinde ver-

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

miş olduğu futbol antrenörlük eğitimlerinin bu branşta uzmanlaşmak isteyenler için süresinin uzatılması, antrenörlük kademesinin yükseltilmesi ve eğitim niteliğinin arttırılması gerektiğini önerilebilir.

Türkiye’de federasyon bünyesinde verilen futbol antrenörlük eğitimi süresinde veya sonunda yetenekli antrenörlerin keşfedilebilmesi ve antrenör adaylarının tecrübe edinmesi için staj eğitimi uygulanması önerilebilir.

İngiliz futbolunun en önemli sıkıntılarından biri, en alt seviyedeki futbola yaklaşımın koordinasyon eksikliği ve tutarsızlığı olarak değerlendirilebilir (Web-9). İngiltere’de ve Türkiye’de 4. kademeye kadar verilen antrenörlük sertifikalarının şehir federasyonlarına verilmesinin, denetlemeyi zorlaştıracak ve merkezi otoriteyi sarsacağını düşünülmektedir.

Antrenörlerin çalışma hayatını ilgilendiren düzenlemeler ve antrenör emek piyasasının yapısı antrenörler ve kulüpler arasındaki çalışma ilişkilerini kimi zaman yasadışı yollara da itebilmektedir. Türkiye’de futbol antrenörlüğü yapan bireylerin istihdam ve kademe yükselme problemi (Ataçoğlu ve Zelyurt, 2016: 5915) mevcut yapıda düzeltilmesi gereken ayrı bir sorun olarak değerlendirilebilir. Türkiye ve futbol branşında başarılı olan diğer ülkelerin antrenörlerinin karşılaştırılması,

iş doyum, motivasyon, devlet politikaları ve sosyal haklar konularında da incelenebilir.

KAYNAKÇA

ASHWORTH, D., (2014). A Sense of Purpose. In Glynn, P. (Eds.), The Boot Room Issue 11 (pp. 14-18). St George’s Park: FA Education

ATAÇOCUĞU, M.Ş., ZELYURT, M.K., (2016). Ekonomik sonuçları açısından Türkiye’de futbol antrenörlerinin çalışma hayatına ilişkin düzenlemelerin değerlendirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 13 (3): 5915-5931

BALYAN, M., (2018). Examination of the Relationship between Coaching Efficacy and Conflict Management Style in Soccer Coaches. *Universal Journal of Educational Research*, 6(3): 361-365

BAŞBAKANLIK GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2002). Spor Eğitim Dairesi Başkanlığı, *Antrenörlerin Çalışma Esas ve Usulleri Yönergesi*, Ankara

CENGİZ, R., AYTAÇ, Y.K., SERVİ, T., YETİŞ, Ü., (2012). Futbol Kulüplerinde Yıldırma Algısı ile İş Doyum Düzeyleri Arasındaki İlişki. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9: 65-75

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

DAWSON, P., DOBSON, S. ve GERRARD, B., (2000). Estimating coaching efficiency in professional team sports: Evidence from English association football. *Scottish Journal of Political Economy*, 47(4): 399-421

HERGÜNER, G., BERISHA, M., ÖNAL, A., YAMAN, M., (2016). Türkiye ve Kosova Devlet Üniversitelerinin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliğine Giriş Sınavları ile Lisans ve Yüksek Lisans Programlarının karşılaştırılması, Sözlü sunum, ERPA 2-4 Haziran Saraybosna

HOLMES, B., (1981). Sociology and Comparative Education: A Comparative Educationist's Perspective. *International Review of Education*, 4: 397-410

İMAMOĞLU, F.A., KOÇAK, M., SUNAY, H., (1996). Türkiye ve Bazı Avrupa Ülkelerinde (Almanya, Avusturya, İngiltere ve İskoçya) Futbol Antrenör Yetiştirme Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4: 75-84

NEOCLEOUS, A.G., (2017). An Exploration Into Coach Experiences Of The England DNA – A New Initiative Outlined By The Football Association. *Master of Science by Research in the Faculty of Applied Sciences.*, 3: 5-6

ONGAN, H., DEMİRÖZ, D.M., (2010). Akademik Futbol, Hiperlink Yayınları, İstanbul, s:32

TÜRKOĞLU A., (1984). Türkiye ve Fransa'da Lise Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınevi, s:18

TOKGÖZ M., (2017). Almanya Baden-Württemberg Eyaleti İlkokul Eğitim Programı İle Türkiye İlkokul Eğitim Programının Karşılaştırmalı Eğitim Analizi. Doktora Tezi. Çukurova Üniversitesi

ÜLTANIR, G., (1994). Alman, Avusturya ve Türk Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırmalı olarak İncelenmesi. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi

İNTERNET KAYNAKLARI

<http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/TALIMATLAR/Teknik-Adamlarin-E%C4%9Fitimi-ve-siniflandirilmesi-Talimati.pdf> (E.T. 23/09/2018)

<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2002/08/20020816.htm> (E.T.18/09/2018)

<http://www.thefa.com/news/england/2014/dec/england-dnalaunch> (E.T.26/09/2018)

<http://www.thefa.com/FALearning> (E.T. 18/09/2018)

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

<https://www.theguardian.com/football/the-agon-y-and-the-ecstasy/2016/sep/07/england-grassroots-football-iceland-ger-many-coaching> (E.T. 24/09/2018)

<https://www.uefa.com/insideuefa/football-development/technical/coach-education/news/newsid=2569383.html> (E.T.25/09/2018)

<https://sporbilimleri.marmara.edu.tr/bolum-ler/antrenorluk-egitimi/> (E.T.29/09/2018)

<https://www.gre.ac.uk/undergraduate-courses/eduhea/c690> (E.T.27/09/2018)

<https://www.bbc.com/sport/football/30339482> (E.T.26/09/2018)

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim - Kasım - Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Football is an important branch of sports which attracts the most attention from societies around the world, with a high potential of participation. In this context, coaches play an important role in both teaching and improving of football. Therefore, criteria in education and promotion of coaches are also of great importance. The duty of educating coaches in Turkey is undertaken by Turkish Football Federation and coaching education departments of Physical Education and Sports Colleges and Faculties of Sports Sciences. For football coaching in Turkey, there are 18 different coaching certificates in basic coaching levels (5), goalkeeper coaching (2), junior team coaching (1), football coaching (1) and qualified coaching (7) (Instruction of Coaching Education and Categorization, 2018). 4th grade students of coaching education at Physical Education and Sports Colleges and Faculties of Sports Sciences receive TFF Grassroots C License (2nd level) upon graduation after completing 2-term football specialization course. In England, coach education is carried out by The Football Association, city federations, Faculties of Sports Sciences and departments of football coaching at universities. Levels of football coaching in England are 25 different levels of coaching certificates in basic coaching levels (5), goalkeeper coaching (4), junior team coaching (8), and qualified coaching (8). Students who complete 6 terms of courses at football coaching departments can receive UEFA B License (3rd Level) upon graduation. **Aim:** The purpose of this study is to examine the current education structures of football coaches in Turkey and England; compare between the two countries' coach education and promotion criteria and make suggestions to contribute to improvement in coaching education. **Method:** The study which examined the coaching education structure between Turkey and England used document analysis method, which is one of the qualitative research methods. Programs of football associations and education institutes which teach football coaching in Turkey and England were examined. **Limitations:** The study was limited to Turkey Football Federation, The Football Association, education department, Marmara University and University of Greenwich. A comparison was made between the federations' coaching certificates regarding categorization, institutes, course periods, fees, education contents. Another comparison was made between the education departments' coaching certificates regarding education program, aims of education and departments. The study examined the systems' separate and common elements, in the light of horizontal approach, which is one of the comparative education methods. Besides, the study used semi-structured interviews with specialists in football coaching. Correspondences were made between football

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

associations in Turkey and England and references gathered from both countries were translated by specialists. Books, theses, articles, regulations and expert coaches in football were consulted in order to gather data regarding Turkey and England. **Findings and Conclusions:** The comparison between football coaching levels in Turkey and England reveal similarities. There are no differences between the institutions which provide football coaching certificates in Turkey and England. As the first three levels of institutions which provide football coaching certificates are given by Turkey Football Federation in Turkey, the same applied for England, where levels until 3rd level coaching certificates are given by city federations assigned by The Football Association. However, there are differences between football coaching periods in Turkey and England. Education period results in favor of England as 1st and 2nd level courses of The Football Association contain 33 hours of counseling education at 1st level; and 73 hours at 2nd level. Besides, when the 3rd, 4th and 5th levels of coaching course periods of Turkey Football Federation and The Football Association are compared horizontally, period difference results in favor of Turkey. Also, there are differences in football coaching course fees in Turkey and England. According to Eurostat (2018) data between Turkey and England, minimum wage in England is 1463 Euro, while it is 380 Euro in Turkey. While 1st level football coaching course fee in Turkey is equal to 10% of the minimum wage, 5th level football coaching course fee is equal to 1739% of the minimum wage. For England, however, 1st level football coaching course fee is equal to 7,5% of the minimum wage, while 5th level football coaching course fee is equal to 682% percent of the minimum wage. The difference displayed in Table4 seems to be in favor of England. There are also differences between education programs of football coaching courses in Turkey and England. Education program of The Football Association in England appears to be more extensive than the education program of The Football Federation in Turkey. Furthermore, football coaching courses provided by The Football Association contain course programs such as England DNA and 4 Corner Model. The highest level of football coaching education programs of education departments in Turkey and England were examined. While the highest level of football coaching education (specialty in football) at education departments is completed in 1 year in Turkey, the highest level of football coaching education (department of football coaching) at education departments in England is completed in 3 years. Further, there are differences between aims of the coaching department (specialty in football) at Marmara University and department of football coaching at the University of Greenwich. While coaching department at Marmara University put emphasis on tactical knowledge of football, football coaching department at the University of Greenwich put more emphasis on practical, theoretical

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

October - November - December Issue: 29 Fall Winter Semester Year: 2018

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ekim – Kasım – Aralık Sayı: 29 Güz Kış Dönemi Yıl: 2018

ID:431 K:394

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

knowledge and application. **Suggestions:** Internship application can be suggested for football coaching education provided by the federation in Turkey, so that talented coaches can be discovered, and prospective coaches can gain experience. The highest level of football coaching education in Turkey can be completed in 1 year. Density of education process can affect quality of education negatively. Football coaching education given by education departments in Turkey can be extended, coaching level can be promoted, and education can be improved. Coaching education systems, coach satisfaction and motivation as well as sports policies of government and social rights of coaches can be examined and compared between Turkey and other countries which are successful in football.